

Not: Akaryakıt ve servis istasyonlarında lastik basıncı ölçüm cihazlarının bulundurulmasının zorunlu olup olmadığı hk.

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı : 45730004-622.02-8988856
Konu : Görüş (Akaryakıt istasyonlarında
lastik basıncı ölçüm cihazları hk.)

21/03/2024

...
...

İlgi : ... tarihli başvurunuz.

İlgi'de kayıtlı başvurunuz ile; akaryakıt istasyonlarındaki lastik basınç ölçüm cihazlarının zaman zaman çalışmadığı, vatandaşın bu yüzden mağduriyet yaşadığı, işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının belediyelerce verildiği belirtilmiş olup işyeri açma ve çalışma ruhsatı düzenlenirken akaryakıt istasyonlarındaki çalışmayan lastik basınç ölçüm cihazlarına ilişkin bir kontrol yapıp yapılmadığı, iş yerlerine ilişkin periyodik denetimlerin yapıp yapılmadığı, akaryakıt istasyonlarında lastik basınç ölçüm cihazları bulunmasının zorunlu olamaması halinde işyeri mevzuatına aranması gereken şartlara çalışır vaziyette hava ve su cihazlarının bulundurulması yönünde bir düzenleme yapılmasının mümkün olup olmadığı hususunda bilgi talep edilmiştir.

Bilindiği üzere, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 13 üncü maddesi "*İşyeri açma ve çalışma ruhsatı verilen işyerleri, yetkili idareler tarafından ruhsatın verildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde kontrol edilir. İşyerinin bu süre içinde kontrol edilmemesi halinde ruhsat kesinleşir. Kontrol görevini yerine getirmeyen yetkili idare görevlileri hakkında kanunî işlem yapılır.*

İşyeri açma ve çalışma ruhsatının verilmesinden sonra yapılacak denetimlerde mevzuata uygun olmayan unsurların ve noksanlıkların tespiti halinde, işyerine bu noksanlık ve hatalarını gidermesi için bir defaya mahsus olmak üzere onbeş günlük süre verilir.

Verilen süre içinde tespit edilen noksanlık ve aykırılıklar giderilmediği takdirde, ruhsat iptal edilerek işyeri kapatılır. Ayrıca ilgililerin yalan, yanlış ve yanıltıcı beyanı varsa haklarında kanunî işlem yapılır." hükmünü,

23 üncü maddesinde "*İkinci ve üçüncü sınıf gayrisihhî müessese açmak isteyen gerçek ve tüzel kişiler; işin özelliğine göre bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen kriterlere uygun olarak işyerini düzenledikten sonra bu Yönetmeliğin eki Örnek 2'de yer alan başvuru formunu doldurarak yetkili idareye ibraz eder.*

Yetkili idareler, ikinci ve üçüncü sınıf gayrisihhî müesseseler için yapılacak beyan ve incelemelerde; insan sağlığına zarar verilmemesi, çevre kirliliğine yol açılmaması, yangın, patlama, genel güvenlik, iş güvenliği, işçi sağlığı, trafik ve karayolları, imar, kat mülkiyeti ve doğanın korunması ile ilgili düzenlemeleri esas alır.

Başvurunun öngörülen kriterlere uygun olarak doldurulduğunun tespiti halinde, başkaca bir işleme gerek kalmaksızın işyeri açma ve çalışma ruhsatı beş gün içinde düzenlenerek ilgiliye verilir. İlgili, bu belgeye dayanarak işyeri açabilir.

Beyana göre tanzim edilen ruhsat müktesep hak doğurmaz.

İkinci ve üçüncü sınıf işyeri açma ve çalışma ruhsatı verilen işyerleri, yetkili idare tarafından bir ay içinde kontrol edilir. Bu süre içinde kontrol edilmemesi halinde, ilgili, çalışma ruhsatı almış sayılır ve kontrol görevini süresinde yerine getirmeyen kamu görevlileri hakkında yetkili idareler tarafından yasal hükümler uygulanır.

Ruhsat verilmesini takiben yapılacak kontrol ve denetimlerde, ikinci fıkrada belirtilen kriterlere aykırı beyan ve durumun tespiti halinde, işyerine bir defaya mahsus olmak üzere onbeş günlük süre verilir. Verilen süre içinde noksanlık ve aykırılıklar giderilmediği takdirde verilmiş olan ruhsat, yetkili idare tarafından iptal edilerek işyeri kapatılır ve ilgililer hakkında ruhsat vermeye yetkili idareler tarafından ayrıca yasal işlem yapılır.

...” hükmü,

Ek 3 üncü maddesi “13 üncü maddenin birinci fıkrası, 21 inci maddenin ikinci fıkrası ve 23 üncü maddenin beşinci fıkrası uyarınca yapılacak ilk denetimden sonra yetkili idarelerce yapılacak denetimlerde, işletmecinin kusurlu fiili sebebiyle iş yerinde oluşmuş, mer’i mevzuata aykırılıkların ve noksanlıkların tespiti halinde, bu aykırılıkların ve noksanlıkların giderilmesi için işletmeciye bir defaya mahsus onbeş günlük süre verilir. Verilen süre içinde tespit edilen aykırılıkların ve noksanlıkların giderilmemesi halinde 1608 sayılı Kanunun 1 inci maddesi gereğince işletmeciye idari para cezası verilir. Ayrıca gayrisihhi müesseselerde aykırılık ve noksanlıklar giderilinceye kadar, sıhhi müesseselerde ise yetkili idarenin öngördüğü ve onbeş günden fazla olmayan bir süre kadar faaliyetin menine karar verilir. Aykırılıkların ve noksanlıkların giderildiğinin tespiti halinde iş yeri hakkında verilmiş olan men kararı derhal kaldırılır. Umuma açık istirahat ve eğlence yerleri bakımından 2559 sayılı Kanunun 6 ncı ve 8 inci madde hükümleri saklıdır.” hükmünü amirdir.

Mezkûr Yönetmeliğin eki EK–2/A Gayrisihhi Müesseseler Listesinin 5.6 sırasında “İçerisinde yanıcı ve parlayıcı madde kategorisindeki sıvıların depolanması amacıyla kullanılan 150 m³ ve üzeri depolama hacmine sahip depolama tesis ve düzenekleri,” faaliyet konusu birinci sınıf gayrisihhi müessese,

EK–2/B Gayrisihhi Müesseseler Listesinin 5.3 sırasında “Marina, akaryakıt ve/veya otogaz istasyonları ile içerisnde yanıcı ve parlayıcı madde kategorisindeki sıvıların depolanması amacıyla kullanılan en az 8 m³’ten 150 m³’e kadar depolama hacmine sahip depolama tesis ve düzenekleri,” faaliyet konusu ikinci sınıf gayrisihhi müessese,

EK–2/C Gayrisihhi Müesseseler Listesinin 5.1 sırasında “Köy pompası ile içerisnde yanıcı ve parlayıcı madde kategorisindeki sıvıların depolanması amacıyla kullanılan 8 m³’e kadar depolama hacmine sahip depolama tesis ve düzenekleri,” faaliyet konusu üçüncü sınıf gayrisihhi müessese,

EK–2/C Gayrisihhi Müesseseler Listesinin 8.10 sırasında “Oto lastik tamir atölyeleri,” faaliyet konusu üçüncü sınıf gayrisihhi müessese olarak belirlenmiştir.

Bakanlığımız Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğünden alınan 25.02.2021 tarihli ve 235085 sayılı görüş yazısında;

“3194 sayılı İmar Kanunu'nun 3'üncü maddesinde, "Herhangi bir saha, her ölçekteki plan esaslarına, bulunduğu bölgenin şartlarına ve yönetmelik hükümlerine aykırı maksatlar için kullanılamaz. " hükmü,

20'nci maddesinde; "Yapılar, ... İmar planı, yönetmelik, ruhsat ve eklerine uygun olarak yapılabilir ." hükmü,

Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği'nin "Akaryakıt servis istasyonları" başlıklı 35'nci maddesinde;

(1) İmar planlarında akaryakıt servis istasyonu olarak belirlenen alanlarda istasyonlar arası mesafe ve diğer kriterlerle ilgili mevzuata uyulması şartıyla; akaryakıt ve servis istasyonları, CNG otogaz istasyonları, LPG otogaz istasyonları, hidrojen üretim ve dolum istasyonları yapılabilir.

(2) Yapı yüksekliği 2 katı geçmemek şartıyla; istasyonların bünyelerinde kullanıcıların asgari ihtiyaçlarını karşılayacak oto-market, çay ocağı, tuvalet, mescit, büfe, oto elektrik, lastikçi, yıkama yağlama fonksiyonları yer alabilir.

(3) Yakıt tankı ve borulama sistemlerinin bakım, tadilat veya onarımlarının, TSE standartları ve ilgili kurumların görüşü doğrultusunda yapılması zorunludur.

(4) Elektrik enerjisi ile çalışan araçların şarj edilmeleri için, ilgili elektrik kurumunun, olumlu görüşü ile otoparklar, akaryakıt istasyonları veya diğer uygun yerlerde elektrikli araç şarj yeri yapılabilir.

(5) Akaryakıt istasyonları, ilgili mevzuat hükümlerine ve ilgili standartlara uyularak yapılır." hükmü yer almaktadır.

Bu kapsamda, imar planında aksine bir hüküm bulunmaması halinde, akaryakıt istasyonlarının bünyelerinde yer alabilecek fonksiyonların Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği'nin 35 inci maddesinde belirtilen kullanımlarla sınırlı olduğu değerlendirilmektedir." ifadelerine yer verilmektedir.

Yukarıda açıklanan mevzuat hükümleri ve Bakanlığımız Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü'nün görüş yazısı birlikte değerlendirildiğinde;

- Akaryakıt ve servis istasyonları bünyesinde ilgili mevzuat hükümlerine uyulmak şartıyla; CNG otogaz istasyonları, LPG otogaz istasyonları, hidrojen üretim ve dolun istasyonları ile yapı yüksekliği 2 katı geçmemek şartıyla istasyonların bünyelerinde kullanıcıların asgari ihtiyaçlarını karşılayacak oto-market, çay ocağı, tuvalet, mescit, büfe, oto elektrik, lastikçi, yıkama yağlama fonksiyonları yer alabilmekle birlikte bunların istasyonların bünyesinde bulundurulmasına ilişkin bir zorunluluk bulunmadığı,

- Oto lastik tamir atölyeleri ile akaryakıt ve servis istasyonları faaliyet konularının işyeri mevzuatında farklı faaliyet konuları olduğu ve ruhsatlandırılmalarında aranan şartların da birbirinden farklılık arz ettiği,

- İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 13 üncü ve 23 üncü maddelerine göre ruhsat verildikten sonra çalışma izninin verilmesi için ruhsat kesinleşmeden önce denetim yapıldığı, denetimin olumlu sonuçlanması halinde ruhsat kesinleştiği, olumsuz sonuçlanması halinde de ruhsatın iptal edildiği,

- Mezkur Yönetmeliğin Ek 3 üncü maddesi kapsamında ruhsat kesinleştikten sonra da denetimler yapılabilmekte olup yapılan denetimlerde yalnızca işletmecinin kusurlu fiili sebebiyle iş yerinde oluşmuş meri mevzuata aykırılıklar ve noksanlıklar incelenerek, aykırılık ve noksanlıkların tespit edilmesi halinde işletmeciye bir defaya mahsus 15 günlük süre verildiği, verilen sürede aykırılıklar ve noksanlıklar giderilmediği takdirde 1608 sayılı Kanun uyarınca idari para cezası verilerek sıhhi müesseselerde 15 güne kadar, gayrisıhhi müesseselerde aykırılıklar giderilinceye kadar faaliyetten men kararının verilmesi şeklinde idari yaptırım uygulandığı,

- Belirtilen denetim usulü dışında İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'te yer alan istisnalar haricinde ruhsat tanzim edilen iş yerlerinin belirli periyotlarla denetlenmesine ilişkin genel bir uygulama bulunmamasıyla birlikte iş yerlerinde yetkili idarece şikâyet üzerine veya resen her zaman denetim yapılmasının mümkün olduğu

Değerlendirilmektedir.

...

Bilgilerini arz ederim.

Genel Müdür